

Gatunki literackie

epos, oda, tragedia antyczna, psalm, sonet, ballada, dramat romantyczny, rodzaje literackie

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl**KLUCZ NAUCZYCIELA**Grupa **A**Suma: **14 pkt**Czas: **15 min**

5 zadań · 14 punktów · 15 minut · bez pomocy · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się trafność, poprawność językowa i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)**OTWARTE**

Rozpoznaj gatunek utworu. Zakreśl właściwą nazwę.

1. I. Krasicki, „Hymn do miłości ojczyzny” — **dramat romantyczny / epopeja / hymn**
2. A. Mickiewicz, „Oda do młodości” — **satyra / oda / powieść realistyczna**
3. A. Mickiewicz, „Romantyczność” — **fraszka / hymn / ballada**
4. A. Mickiewicz, „Dziady” cz. III — **sonet / satyra / dramat romantyczny**

Odpowiedź: 1. hymn; 2. oda; 3. ballada; 4. dramat romantyczny**Rozwiązanie:** Gatunek poznajemy po cechach budowy i tematyki. W kluczu podano gatunek wskazywany w podstawie i podręcznikach.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Zadanie 2. (0–1)**ZAMKNIĘTE**

Jaki gatunek opisano: utwór liryczny o 14 wersach: dwie strofy czterowersowe i dwie trzywersowe?

- A.** sonet **B.** epos **C.** tren **D.** ballada

Odpowiedź: **A****Rozwiązanie:** Opis pasuje do gatunku: sonet.

Błędne odpowiedzi: pozostałe gatunki mają inne wyróżniki (liczba wersów, ton, rodzaj literacki, temat).

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę.

1. Synkretyzm rodzajowy to łączenie cech różnych rodzajów literackich. — **P / F**
2. Sonet składa się z dwunastu wersów. — **P / F**
3. Oda ma podniosły, uroczysty ton. — **P / F**
4. Tragedia antyczna kończy się zwykle szczęśliwie. — **P / F**

Odpowiedź: 1. P; 2. F; 3. P; 4. F

Rozwiązanie: Sprawdź cechy gatunku: liczbę wersów (sonet: 14), zakończenie (tragedia: katastrofa), stosunek do przywar (satyra: krytyka).

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Wpisz rodzaj literacki utworu: epika, liryka albo dramat.

1. „Skąpiec” — _____
2. Tren IX — _____
3. „Lalka” — _____

Odpowiedź: 1. dramat; 2. liryka; 3. epika

Rozwiązanie: Epika — narrator i fabuła; liryka — podmiot liryczny i przeżycia; dramat — tekst główny (dialogi) i poboczny (didaskalia), przeznaczony do wystawienia.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Podaj dwie cechy, dzięki którym utwór „Antygona” Sofoklesa należy do gatunku: **tragedia antyczna**.

Odpowiedź: np. występuje chór i podział na prolog, epejsodia, stasimony i exodos; zachowana zasada trzech jedności; konflikt tragiczny dwóch racji (prawo boskie i prawo państwowe); bohaterka skazana na klęskę niezależnie od wyboru.

Rozwiązanie: Uznaj każdą trafną cechę gatunkową odniesioną do utworu. Cechy muszą być dwie różne.

Punktacja:

1. **1 pkt** — pierwsza trafna cecha gatunku w utworze
2. **1 pkt** — druga trafna cecha gatunku w utworze

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (14 pkt)

14–13 pkt: bardzo dobry · 12–11 pkt: dobry · 10–8 pkt: dostateczny · 7–6 pkt: dopuszczający · 5–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.